

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Zdeňka Kühna a Ondřeje Mráky ve věci žalobkyně: **NOVÁK maso – uzeniny s. r. o.**, V Holešovičkách 1450/18, Praha 8, zastoupené advokátem Mgr. Tomášem Koukalem, Belgická 196/38, Praha 2, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, Kolářská 451/13, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2018, čj. 4911/1.30/18-4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 12. 2020, čj. 31 Ad 9/2018-49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Soud v této věci řeší otázku, zda zaměstnavatel předal záznam o úrazu poškozené zaměstnankyni bez zbytečného odkladu po jeho vyhotovení.

1. Popis věci

[2] Oblastní inspektorát pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj provedl kontrolu provozovny zaměstnavatelovy společnosti, Novák – maso Vrchlabí. Při kontrole vyšlo najevo, že tamní zaměstnankyně, B. J., utrpěla v lednu 2017 pracovní úraz. Při mletí masa si poranila několik prstů a jeden jí musel být amputován. Společnost jí však nepředala vyhotovení záznamu o pracovním úrazu. Tím porušila svou pracovněprávní povinnost¹, a dopustila se tak správního deliktu – nyní přestupku². Inspektorát proto uložil společnosti pokutu ve výši 20 000 Kč. Společnost se odvolala, její odvolání však Státní úřad inspekce práce zamítl.

¹ § 105 odst. 3 zákona 262/2006 Sb., zákoníku práce

² § 30 odst. 1 písm. l) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce

[3] Společnost se proto bránila u Krajského soudu v Hradci Králové, i ten ale její žalobu zamítl. Podle krajského soudu bylo rozhodnutí o odvolání přezkoumatelné, neboť se úřad vypořádal s podstatou odvolací argumentace a své závěry odůvodnil. Správní orgány dostatečně zjistily skutkový stav: vyslechly všechny dotčené osoby a jejich výpovědi správně posoudily. Pokud neprovedly některé důkazy, nepochybily, neboť svůj postup řádně zdůvodnily. Společnost potom nezbavilo odpovědnosti za přestupek ani to, že předepsaný tiskopis záznamu o úrazu neobsahuje kolonku vyžadující od zaměstnance, aby potvrdil převzetí záznamu.

2. Kasační stížnost

[4] Společnost podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Trvá na tom, že správní orgány pochybily, když neprovedly jí navržené důkazy. Těmi by totiž prokázala, že poškozená zaměstnankyně (spolu s další svědkyní) nemluví pravdu o tom, že jí společnost nepředala záznam o úrazu. Svědkyně se tak snaží společnost úmyslně poškodit. Předání záznamu si navíc žádná z žen nepamatuje, protože byly v šoku. K tomu ale správní orgány nepřihlédly a hodnotily důkazy nekriticky, bez ohledu na všechny souvislosti. Společnosti se také nezdá správný postup správních orgánů, které odmítly provést listinné důkazy, přesto si je přečetly a zhodnotily. Současný vzor záznamu o úrazu ani neobsahuje žádnou rubriku, kde by zaměstnanec mohl potvrdit, že mu bylo předáno jedno vyhotovení záznamu. Společnost proto není schopna zajistit si důkaz o tom, že záznam předala. Se všemi těmito námitkami se krajský soud dostatečně nevypořádal, jeho rozsudek je proto nepřezkoumatelný.

3. Právní hodnocení

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Zaměstnavatel je povinen vyhotovovat záznamy a vést dokumentaci o všech pracovních úrazech, které vedly ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než tři kalendářní dny. Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá postiženému zaměstnanci (§ 105 odst. 3 zákoníku práce). Zaměstnavatel předá záznam bez zbytečného odkladu (§ 5 odst. 1 nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu).

[7] Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku na úseku bezpečnosti práce tím, že nepředá vyhotovení záznamu o pracovním úrazu postiženému zaměstnanci [§ 30 odst. 1 písm. l) zákona o inspekci práce].

[8] Správní orgán postupuje tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Správní orgán zjistí všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Pokud ukládá povinnost z moci úřední, i bez návrhu zjistí všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 3 správního řádu).

pokračování

[9] Účastníci označí důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není těmito návrhy vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci (§ 52 správního řádu).

[10] NSS považuje rozsudek krajského soudu za přezkoumatelný. Není totiž nutné, aby krajský soud podrobně odpovídal na každý argument účastníka řízení. Podstatné je, zda se krajský soud vypořádal s podstatou a smyslem uplatněné argumentace, jako tomu bylo v tomto případě. Tím nepřímo vypořádal i dílčí námitky, které podle společnosti opomněl (rozsudky NSS ze dne 24. 4. 2014, čj. 7 Afs 85/2013-33, nebo ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 221/2014-43, bod 41). Z jeho odůvodnění je tedy zřejmé, proč považuje argumentaci společnosti za nedůvodnou a její námitky za vyvrácené (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS).

[11] Krom toho jsou závěry krajského soudu i správné.

[12] Otázkou v této věci je, zda společnost předala záznam o úrazu poškozené zaměstnankyni bez zbytečného odkladu po jeho vyhotovení. Pokud to neudělala, dopustila se přestupku.

[13] V přestupkovém řízení je povinností správního orgánu zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. K tomu si správní orgán obstará dostatečné důkazy. Inspektorát proto vyslechl všechny dotčené osoby – šlo o oblastního vedoucího J. V., postiženou zaměstnankyni B. J., dceru postižené zaměstnankyně V. G. a kolegyně postižené zaměstnankyně K. G. a V. P.

[14] Všichni svědci vypověděli, že se úraz stal v ranních hodinách, B. J. byla poté ošetřena v nemocnici, odkud ji vyzvedla její dcera. Spolu jely zpět do provozovny ve Vrchlabí, kde B. J. odevzdala klíče od provozovny, vzala si osobní věci a podepsala záznam o úrazu.

[15] Svědci se však neshodli v tom, zda J. V. předal B. J. vyhotovení záznamu ihned po podpisu. Oblastní vedoucí J. V. tvrdil, že záznam předal. Postižená zaměstnankyně B. J. uvedla, že záznam bezprostředně po jeho podpisu neobdržela. To potvrdila i její dcera V. G. a kolegyně K. G. Společnost ho zaslala zaměstnankyni poštou až o dva měsíce později, v březnu 2017. Kolegyně postižené zaměstnankyně V. P. si na bližší detaily události nevzpomněla.

[16] Společnost k výsledkům uvedla, že záznam byl předán a že svědkyně nemluví pravdu. Navrhla také doplnit dokazování o dopis, ve kterém vytýká B. J. pracovní pochybení, a o prohlášení oblastního vedoucího J. V., který se vyjadřuje k ostatním svědeckým výpovědím a popírá jejich pravdivost, případně o další výslech J. V.

[17] Správní orgány však navržené důkazy odmítly provést, neboť nesouvisely s předmětem sporu. Neprokazují totiž, zda společnost předala postižené zaměstnankyni vyhotovení záznamu o úrazu ihned po podpisu.

[18] Společnost tyto důkazy předkládá na podporu svých domněnek o tom, že se jí poškozená zaměstnankyně B. J. – jako svému bývalému zaměstnavateli – mstí za pracovní výtky a že její dcera V. G. a kolegyně K. G. svědčí v její prospěch kvůli příbuzenskému a přátelskému vztahu. Společnost se proto domnívá, že tyto svědkyně nemluví pravdu. Podle správních orgánů jsou však dřívější pracovněprávní spory mezi společností a B. J. pro tuto věc nepodstatné, neboť z nich neplyne nic o tom, zda postižená zaměstnankyně obdržela záznam o úrazu ihned po podpisu. Není proto nutné prokazovat, že tyto spory proběhly. Správní orgány navíc poukazují na to, že se J. V. o těchto sporech zmínil už ve své svědecké výpovědi, jeho další výslech proto nebyl nutný. Vyjádření, ve kterém J. V. reaguje na výpovědi dalších svědkyň, potom nelze považovat za bezprostřední a správním orgánům se to jevílo spíše jako účelové.

[19] NSS stejně jako krajský soud s postupem správních orgánů souhlasí. Správní orgány totiž nejsou vázány důkazními návrhy účastníků řízení. Nemusely je proto provést. Pokud ale správní orgány navržené důkazy neprovedly, musely svůj postup zdůvodnit (rozsudek NSS ze dne 13. 11. 2009, čj. 5 As 29/2009-48). To správní orgány udělaly. Přesvědčivě a racionálně odůvodnily, proč důkazy neprovedly.

[20] Správní orgány získaly informace o pracovněprávním sporu už z výpovědi oblastního vedoucího J. V. a poškozené zaměstnankyně B. J. Další dokazování proto správně považovaly za nadbytečné. Ve věci navíc nebyla patrná jednoznačná příčinná souvislost mezi pracovněprávním sporem a svědeckými výpověďmi. Jen kvůli předchozím sporům totiž nelze předpokládat, že poškozená zaměstnankyně úmyslně nebude mluvit pravdu. Ona sama ostatně uvedla, že své dřívější pochybení obratem napravila, a spor tak byl už vyřešen. Nelze pak ani předpokládat, že by dcera poškozené zaměstnankyně V. G. a její kolegyně K. G. úmyslně nemluvíly pravdu jen kvůli příbuzenskému či přátelskému vztahu s poškozenou zaměstnankyní. Pokud by totiž správní orgány přistoupily na takový předpoklad, nemohly by přihlížet ani k výpovědi J. V., neboť byl zaměstnancem společnosti odpovědným za předání záznamu, a tak měl na předání záznamu svůj zájem.

[21] Důvodná není ani pochybnost společnosti o tom, zda správní orgány mohly odmítnout důkazy, přestože si je už přečetly a zhodnotily. Správní orgány vždy posuzují, zda navržené důkazy provedou. Musejí proto zhodnotit, zda je důkaz potřebný ke zjištění skutkového stavu. V případě listinných důkazů – na rozdíl třeba od důkazu svědeckou výpovědí – nemají správní orgány jinou možnost, než si listinu přečíst. Jen tak mohou hodnotit, zda listinný důkaz přinese informace potřebné ke zjištění skutkového stavu. Zároveň jen po přečtení listiny mohou uvést důvody, proč tento důkaz provádět nebudou. Na postupu správních orgánů, které se seznámily s listinnými důkazy před jejich hodnocením, proto není nic nesprávného.

[22] Nelze přisvědčit ani tomu, že svědkyně byly v takovém šoku, aby si předání záznamu o úrazu nepamatovaly. Svědkyně vypovídaly přesvědčivě, vzájemně se doplňovaly a kromě V. P. si vybavily i detaily celé události. Není tedy důvod se domnívat, že svědkyně byly v takovém šoku, aby nemohly v této věci vypovídat.

[23] Správná není ani úvaha společnosti, podle které správní orgány prováděly důkazy selektivně a v její neprospěch. Naopak správní orgány provedly důkazy jak ve prospěch,

pokračování

tak v neprospěch společnosti. Tyto důkazy řádně zhodnotily ve všech souvislostech tak, jak to plyne z judikatury Ústavního soudu, na kterou společnost odkazuje³. Vzaly v úvahu předchozí spory, motivaci svědků vypovídat pravdu a detaily jejich výpovědí. Zjistily, že výpovědi svědkyň J., G. a G. – na rozdíl od výpovědi svědka V. – do sebe logicky zapadají a vzájemně se doplňují. Věrohodně tak dokazují, že společnost záznam o úrazu nepředala. Správní orgány proto neměly důvod o výpovědích pochybovat.

[24] NSS má tedy ve shodě s krajským soudem za to, že správní orgány dostatečně zjistily skutkový stav, podle kterého společnost záznam o úrazu nepředala.

[25] Chtěla-li ostatně společnost úspěšně tvrdit, že splnila svou zákonnou povinnost a záznam o úrazu předala, bylo v jejím zájmu, aby si o tom opatřila důkazy – například předávací protokol, kamerový záznam apod. Ty měla ve správním řízení označit. Správní orgány by pak byly povinny se těmito důkazními návrhy zabývat (usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, čj. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, bod 22; rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, čj. 1 Azs 367/2018-34, body 22 a 23). Po správních orgánech však nelze požadovat, aby za účastníka vyhledávaly důkazy svědčící v jeho prospěch, pokud účastník vůbec nesdělil, že takové důkazy existují. Navíc prosté tvrzení, že společnost záznam předala, je vyvráceno už shromážděnými skutkovými zjištěními správních orgánů.

[26] Společnost se nemůže zbavit odpovědnosti za přestupek ani pouhým odkazem na to, že tiskopis záznamu o úrazu neobsahuje zvláštní rubriku, kde by zaměstnanec mohl potvrdit převzetí záznamu o úrazu. Je vždy na zaměstnavateli – zde společnosti – zda a jak si obstará důkaz o tom, že splnil svou zákonnou povinnost. To ostatně uvedl už krajský soud.

4. Závěr a náklady řízení

[27] Společnost se svými námitkami neuspěla, a NSS proto kasační stížnost zamítl. Společnost nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; úřadu nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2023

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu

³ Nález ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 4457/12, a ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16, které se vyjadřují k dokazování v trestním řízení, avšak jejich závěry se přiměřeně použijí i v přestupkovém řízení.